

Kurumların yurtdışı şube zararının indirim konusu yapıp yapılmayacağı

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Sirküler No: 935

Tarih: 16.02.2024

Kısa Cevap

Yurt dışı şube kazancı, KVK md. 5/1-(g) şartlarını taşıyorsa (en az **%15** vergi yükü ve beyanname verme tarihine kadar Türkiye'ye transfer) kurumlar vergisinden istisnadır; istisna kazanca ilişkin zarar da indirilemez. Şartlar sağlanmıyorsa şube zararı, ilgili ülke mevzuatına göre hesap döneminin kapandığı tarih itibarıyla tespit edilip aynı tarihte genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmek kaydıyla **kurum kazancından indirilebilir**. Denetim raporu beyanname süresinde hazır değilse zarar indirilemez; rapor **düzeltilme beyannamesi ekinde** ibraz edilirse diğer şartlarla birlikte indirim mümkündür.

Tam Mükellefiyette Vergilendirme

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde, "Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler." hükmü yer almaktadır.

Yurt Dışı İş Yeri Kazancı İstisnası (md. 5/1-g)

Anılan Kanunun "İstisnalar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, "Kurumların yurt dışında bulunan iş yerleri veya daimî temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan kurum kazançları;

- 1) Bu kazançların, doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması,
- 2) Kazançların elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması,

- 3) Ana faaliyet konusu, finansal kiralama dahil finansman temini, sigorta hizmetlerinin sunulması veya menkul kıymet yatırımı olan kurumlarda, bu kazançların doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması.

Bu bent uyarınca toplam vergi yükü, birinci fıkranın (b) bendindeki tanıma göre tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri hariç olmak üzere, kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Zarar Mahsubu (md. 9)

Öte yandan, aynı Kanunun "Zarar Mahsubu" başlıklı 9 uncu maddesinde, "(1) Kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek şartıyla aşağıda belirtilen zararlar indirim konusu yapılır:

...

(b) Türkiye'de kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili olanlar hariç olmak üzere, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar;

- 1) Faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının zarar dahil, her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması,
- 2) Bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı,

halinde indirim konusu yapılır.

Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilânço ve gelir tablosunun, o ülkedeki yetkili malî makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğinin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de indirim konusu yapılan yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi veya gider yazılması halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsup veya gider yazılmadan önceki tutardır." hükmü yer almaktadır.

Genel Tebliğdeki Açıklamalar

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.8. Yurt dışı şube kazançları" başlıklı bölümü ile "9.3. Yurt dışı zararların mahsubu" başlıklı bölümü ve devamında konu ile ilgili gerekli açıklamalara yer verilmiş olup, "9.3.5. Faaliyet sonuçlarının genel sonuç hesaplarına intikal ettirilme zamanı" başlıklı bölümünde, "Yurt dışı faaliyet sonuçlarının Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi zamanı konusunda Tebliğin (5.9) bölümünde yapılan açıklamalar geçerli olacaktır.

Yurt dışı faaliyetlerden doğan kârlar, Türkiye'de genel sonuç hesaplarına hangi para cinsinden intikal ettirilmişse, zararların da aynı para cinsinden intikal ettirilmesi gerekmektedir." denilmiştir.

Özelgedeki Sonuç

Bu hüküm ve açıklamalara göre... bulunan şubenizden elde ettiğiniz kazancın; %15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması ve elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması şartıyla, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre kurumlar vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmaktadır. Şartların sağlanamaması halinde ise bu istisnadan yararlanılamayacağından, faaliyette bulunulan ülkenin mevzuatına göre hesap döneminin kapandığı tarih itibarıyla ilgili ülke mevzuatına göre tespit edilen ve aynı tarih itibarıyla genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen şube zararının, kurum kazancından indirim konusu yapılması mümkündür.

Öte yandan, ... beyan döneminin ... ayı olması nedeniyle, ülkedeki denetim yetkisi verilen kuruluşlarca hazırlanan raporun, kurumlar vergisi beyannamesi verilmesi gereken süre içerisinde verilememesi durumunda, yukarıda yer verilen şartlar sağlanamayacağından, söz konusu zarar indirim konusu yapılamayacaktır. Bahse konu raporun kurumlar vergisi beyannamesi ile ilgili düzeltme beyannamesi ekinde ibraz edilmesi durumunda ise, öngörülen diğer şartların da sağlanması koşuluyla şubeye ait zararın kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabileceği tabiidir.

GİB 24.1.2024 tarih ve 21479 sayılı özelgesi

Sık Sorulan Sorular

Yurt dışı şube kazancı ne zaman istisna olur?

Doğduğu ülkede en az %15 oranında gelir/kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması ve ilgili hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması şartıyla.

İstisna kapsamındaki faaliyetin zararı indirilebilir mi?

Hayır. İstisna edilen kazançlara ilişkin giderler ve istisna kapsamındaki faaliyetlerden doğan zararlar istisna dışı kurum kazancından indirilemez.

Şartlar sağlanmazsa zarar ne olur?

Faaliyette bulunan ülke mevzuatına göre hesap döneminin kapandığı tarih itibarıyla tespit edilen ve aynı tarihte genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen şube zararı kurum kazancından indirilebilir.

Denetim raporu beyanname süresinde hazır olmazsa?

Şartlar sağlanamayacağından zarar indirilemez; ancak rapor düzeltme beyannamesi ekinde ibraz edilirse, diğer şartların da sağlanması koşuluyla indirim mümkündür.

Zarar hangi para cinsinden kaydedilir?

Kârlar hangi para cinsinden genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmişse, zararların da aynı para cinsinden intikal ettirilmesi gerekir.

Resmî Kaynaklar

- [5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu \(3, 5 ve 9'uncu maddeler\)](#)
- 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (5.8, 5.9 ve 9.3 bölümleri)
- Gelir İdaresi Başkanlığı, 24.1.2024 tarih ve 21479 sayılı özelge

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/kurumlarin-yurtdisi-sube-zararinin-indirim-konusu-yapilip-yapilmayacagi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 04:10 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net